

Muntpunt © perspective.brussels, Pedro Correa

STUDY SPACES

Een nieuwe visie voor studieplekken in Brussel

Wat zijn 'study spaces'? Wie staat in voor het beheer? Hoe speel je in op de noden van studenten en activeer je hun academisch succes?

Elk jaar, vooral in de blokperiodes, verdringen duizenden studenten elkaar aan de deuren van Brusselse bibliotheken en cafés. Daar studeren ze hun cursussen in, schrijven ze hun papers en stomen ze zich klaar voor hun examens. De reden voor die toeloop is allesbehalve verrassend: een plek die de concentratie en werkdynamiek bevordert en waar studenten elkaar aanmoedigen, is cruciaal voor hun slaagkansen én voor de schoolinschakeling van leerplichtigen. En door de gezondheids crisis en de lockdown in soms krappe behuizing is de nood aan een rustige plek voor individueel werk alleen maar toegenomen.

De Cel Studentenleven (CSL) van perspective.brussels wil een actueel totaalbeeld krijgen van het aanbod en de vraag naar studieplekken om vervolgens een actieprogramma op te stellen met het oog op meer, betere en beter toegankelijke 'study spaces' voor studenten in het Brussels Gewest. Daarom gaf ze het bureau **Etudes & Recherches Urbaines (ERU)** in 2020 de opdracht een studie uit te voeren onder studenten en professionals die instaan voor het beheer van die studieplekken. Deze editie van 'ABOUT' zoomt in op de hoofdbevindingen en op de mogelijke acties om tegemoet te komen aan de verwachtingen van een groeiend publiek rond het aanbod van geschikte studieplekken.

ABOUT.brussels #05

November 2021

Redactie:

Cléa SAMSON (Étude & Recherches Urbaines)

Rodrigo ALBEA

Alice GLOIRE

Opdrachthouders

Cel Studentenleven

Meer info:

www.perspective.brussels

Naamsestraat 59 – 1000 BRUSSEL.

Wat is een 'study space'?

In een notendop ...

Een 'study space' is een 'plek om te blokken' of 'studieruimte'. Een plek dus die is ingericht voor studie, met het oog op individueel of groepswork, in een studiebevorderende en rustige sfeer. De 'study space' is vooral bestemd voor studenten van het hoger onderwijs, maar ook middelbare scholieren kunnen er terecht. Een 'study space' is het hele jaar open of enkel tijdens blok- en examenperiodes.

Verschillende typologieën voor eenzelfde doel: studeren

Uit de studie blijkt dat plekken die niet in de eerste plaats voor studeren bestemd zijn, sinds enkele jaren ook dienstdoen als studieruimte: co-workingplekken (zie ABOUT#1), cafés, verenigingslokalen (buurthuizen, jeugthuizen ...). Zelfs plekken die gewoonlijk onderdak bieden aan tentoonstellingen, kunnen worden omgevormd tot 'study space'. Zo stelde Thurn & Taxis in juni 2020 enkele ruimten open voor blokkende studenten tijdens de examenperiode. Het station van Watermaal-Bosvoorde volgde dat voorbeeld in juni 2021.

De diversiteit van de typologieën die een 'study space' kan aannemen, gaat hand in hand met de diversiteit van de openbare en particuliere actoren die zo'n ruimte beheren en van het aangeboden dienstenpakket.

Dienstenaanbod

Ongeacht de grootte, het type of de locatie voldoet een 'study space' in het algemeen aan bepaalde criteria:

- > Een rustige omgeving;
- > Betrouwbare internettoegang;
- > Gratis toegang;
- > Beschikbaarheid van stopcontacten;
- > Toegang tot computers, printers en scanners;
- > Voldoende natuurlijke lichtinval;
- > Airconditioning in de zomer, verwarming in de winter.

Naast dat minimumdienstenpakket voor een kwalitatieve 'study space', zijn ook aanvullende diensten mogelijk:

- > *Verschillende soorten vertrekken: een grote gemeenschappelijke zaal, een ruimte voor groepswork, een afzonderlijke ruimte om alleen te werken, een rustlokaal.*
- > *Een cateringruimte: een plekje om een eigen maaltijd te eten, een gemeenschappelijke keuken of een cafetaria met warme of koude gerechten.*
- > *Studiebegeleiding: met ervaren studenten of met organisaties die gespecialiseerd zijn in studenten- of leerlingencoaching en examenvoorbereiding.*

LEXICON

Blok: periode voorafgaand aan een examenzittijd, waarin studenten geen les meer moeten volgen en zich volop kunnen focussen op studeren.

Study space: een rustige studieruimte die geschikt is voor individueel of groepswork, vooral populair bij studenten tijdens de blok.

Co-working: gemeenschappelijke werkplek / gedeeld bureau, uitgerust met diensten (breedbandverbinding, printers, vergader- of groepsworkruimten), verhuurd aan een groep gebruikers die er samenwerken; sommige ervan verwelkomen studenten tijdens de blok (zie ABOUT #1).

STUDY SPACES: TYPOLOGIEËN

Openbare bibliotheken

Universiteitsbibliotheken

Horecazaken

Private ruimten

Gemeentelijke, gemeenschaps- (FWB en VGC) en verenigingsruimten

Tijdelijke ruimten en **third places**: gemeenschappelijke werkomgevingen buiten de woonplaats of de gebruikelijke werkplek. Ze zijn bedoeld als collectieve broedplaats voor experimenten en innovatie.

EEN BRUSSELS AANBOD BOORDEVOL DIVERSITEIT EN INNOVATIE

Uiteenlopende actoren

De studie toont aan dat de 'study spaces' voornamelijk onder het beheer vallen van de gemeenten, onderwijsinstellingen en bibliotheken. Private ruimten worden dan weer beheerd door ondernemingen en verenigingen (o.a. Brik!), die aansluiting zoeken bij een op co-workingruimten geïnspireerde dynamiek.

Het consultatieve en participatieve proces van de studie heeft de typische kenmerken aan het licht gebracht van de verschillende aanbieders van 'study spaces' in het Brussels Gewest.

Sommige actoren beschikken over lokalen maar slagen er niet in die open te stellen voor studenten. Zo beschikken de hogescholen van het Franstalig net vaak wel over ruimte op hun campussen, maar niet over de (financiële en personele) middelen om die ter beschikking te stellen van studenten, vooral tijdens de wintervakantie - een periode van het jaar waarin de vraag naar 'study spaces' toeneemt en de werkingskosten hoger liggen.

Andere actoren, zoals de Brusselse gemeenten of bedrijven met kantoren stellen hun ruimten ter beschikking, onder een beheer dat varieert naargelang het geval.

Sinds kort stellen ook enkele co-workingruimten hun kantoren open voor studenten. Die worden immers meestal onderbenut tijdens de zomermaanden, wanneer hun doelpubliek vaak tijdelijk afhaakt.

Terwijl organisaties die zich toelagen op het aanbod en beheer van 'study spaces' hun zoektocht toespitsen op beschikbare ruimten, bieden andere actoren (projectontwikkelaars, minder benutte kantoren of co-workingruimten, Citydev) bruikbare ruimten aan. Een continue dialoog met de verschillende actoren kan de deur openen naar een betere afstemming tussen vraag en aanbod.

↑ Foto 1: Léopold Café Presse, een populair study space-café in Brussel
© perspective.brussels, Pedro Correa

METHODOLOGIE

De studie liep van maart tot januari 2020. Het **kwantitatieve deel** bestond uit individuele of groeps gesprekken met beheerders en studenten: onderzoek, online enquête, individuele interviews per telefoon of videoconferentie, brainstormingsessies ...

In totaal verzamelde ERU feedback van 1.077 studenten en 35 beheerders van study spaces.

Het **kwalitatieve deel** verliep via twee workshops en via de analyse door studie bureau ERU. De vele inspraak- en overlegmomenten leverden input op voor de verschillende studiefasen en gaven het actieprogramma mee vorm.

WIST JE DAT?

Brussel beschikt over verschillende soorten hogeronderwijsinstellingen (HOI):

Aan Franstalige kant:

- > Universiteiten
- > Hogescholen (HS)
- > Hoger kunstonderwijs (HKO)
- > Instellingen voor sociale promotie (ISP)

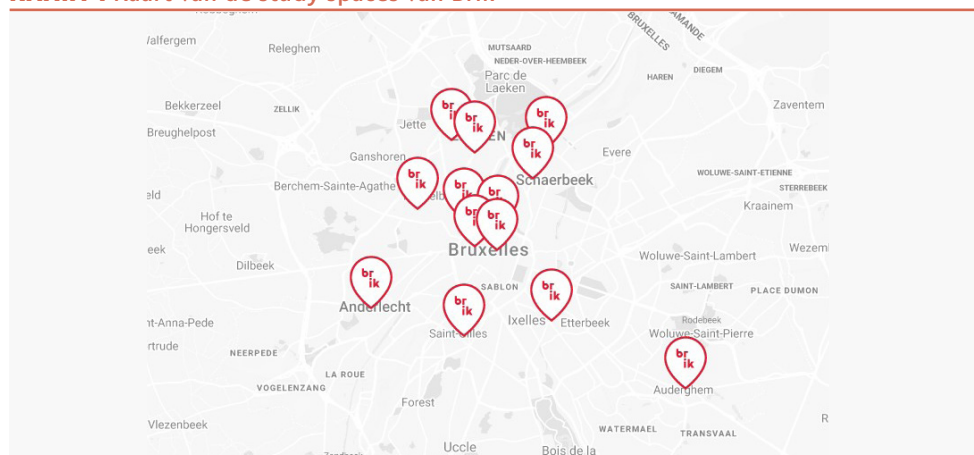
Aan Nederlandstalige kant:

- > Universiteiten
- > Hogescholen
- > School of Arts

Het aanbod aan werkruimten is niet overal hetzelfde.

↑ <https://brik.be/> Brik is de servicedesk voor Nederlandstalige studenten in Brussel. Samen met de Nederlandstalige hogeronderwijsinstellingen werkt Brik rond thema's als huisvesting, mobiliteit, stadsleven en evenementen.

KAART 1 Kaart van de study spaces van Brik

Bronnen: Kaart van de study spaces van Brik, augustus 2021, <https://studyspaces.brik.be/studyspaces/map>

Opgestaan, plaats vergaan?

Het is algemeen bekend: wil je een goed studeerplekje bemachtigen, dan moet je er als de kippen bij zijn. Maar sinds kort zijn er ook plekken die plaatsreservaties aanbieden of verplichten. Dat kan rechtstreeks op de website van de hostorganisatie of via een speciaal reservatieplatform, zoals 'Book A Place' of 'Affluences'.

Verplichte reservatie is voor de bevroegde studenten geen prioriteit en is om technische en gedragsredenen ook niet altijd even efficiënt.

Door het erg beperkte aantal plaatsen als gevolg van de gezondheids crisis zag Brik zich ook haast verplicht om met reservaties te werken om alle ruimten zo goed mogelijk te kunnen organiseren.

Enerzijds geven reservaties de beheerder een beeld van de bezettingsgraad van de ruimte die hij aanbiedt. Bovendien voorkomen ze teleurstelling en tijdverlies voor studenten die geen plaatsje meer kunnen bemachtigen in hun favoriete 'study space' en dus op zoek moeten naar een alternatief. Anderzijds zetten reservaties soms een rem op de toeloop naar 'study spaces', vooral als de reservatiewebsite niet goed werkt. Ze vormen een extra stap voordat studenten zich echt op hun studie kunnen toelagen. Daarnaast belemmert zo'n reservatieplicht soms de optimale benutting van een 'study space': omdat hun plekje de hele dag gegarandeerd is, kunnen studenten langere pauzes nemen, waardoor die veelgevraagde plek eigenlijk onderbenut wordt.

Impact van de gezondheids crisis ?

De gezondheids crisis leidde tot een daling van het aantal beschikbare plaatsen, terwijl er ook in normale tijden al een tekort was. Zo zag de bibliotheek van Elsene zich door de social distancing maatregelen genoodzaakt haar aanbod terug te schroeven van 25 à 35 plaatsen naar 10 à 15 plaatsen, en de bibliotheek van Sint-Lukas van 30 naar 5 plaatsen. De regels rond het toegelaten aantal personen per vierkante meter hebben de beheerders van 'study spaces' er ook toe gedwongen het omkaderend personeel tot een minimum te beperken, met een zwaardere werklust voor het overblijvende personeel tot gevolg. Sinds de uitbraak van de covid crisis hebben sommige ruimten hun experiment met gratis 'study spaces' stopgezet.

Ook willen we de aandacht vestigen op de paradox van een toegenomen vraag naar externe werkplekken ondanks de lockdown maatregel die iedereen toelaat om in de mate van het mogelijke thuis te werken.

De plaats- en personeelsafbouw heeft ertoe geleid dat sommige actoren stappen hebben gezet om toch een vangnet te bieden aan studenten in kwetsbaardere situaties. Zo opende de gemeente Anderlecht twee 'study spaces' als gevolg van de lentelockdown in 2020, met een reservatiesysteem voor Anderlechtse studenten die nood hadden aan een rustige plek en/of IT-materieel. Een andere proactieve speler, Brik, zette tijdens de lockdown een 'hulpvraagformulier' op zijn webplatform, als tijdelijke vervanging van de gebruikelijke lijst van beschikbare 'study spaces'. Om hulpbehoevende studenten de hand te reiken, communiceerde Brik ook doelgericht per e-mail, via de studentenkringen en de hogeronderwijsinstellingen.

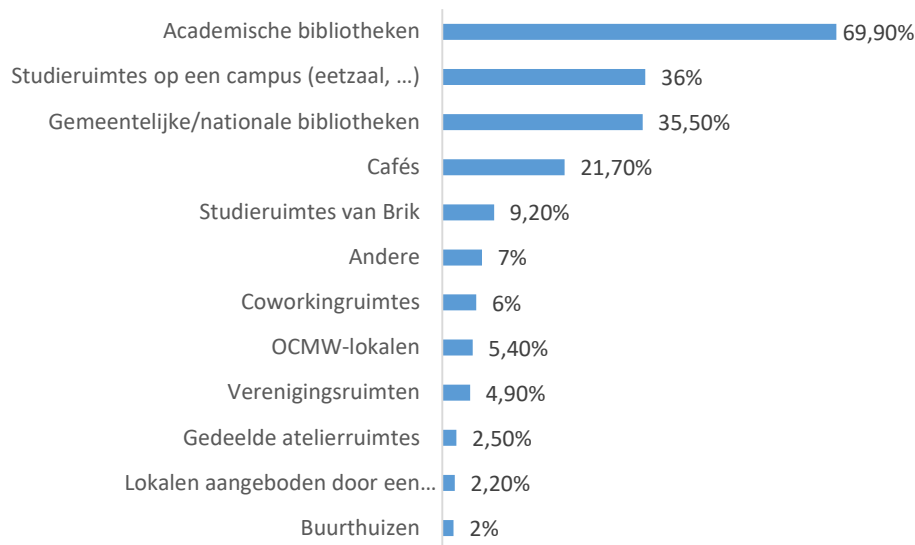
Reservatieplicht is niet altijd efficiënt en kan een optimale plaatsbenutting in de weg staan. Uit de online enquête blijkt ook dat reservatiemogelijkheid geen prioriteit is voor studenten.

STUDENTEN ALS VRAGENDE PARTIJ

Gebruik van 'study spaces'

Er werd een online vragenlijst verspreid onder Brusselse studenten in het hoger onderwijs om een beter zicht te krijgen op hun gebruik en noden. Van de 1.077 respondenten maakt twee derde gebruik van de study spaces tijdens blokperiodes en bijna de helft buiten de blokperiodes. De drukstbezochte plaatsen zijn openbare en universiteitsbibliotheken en campuslokalen (kantines, specifieke vertrekken). Cafés komen op de vierde plaats.

GRAFIEK 1 Bezoekpercentage volgens type 'study spaces'

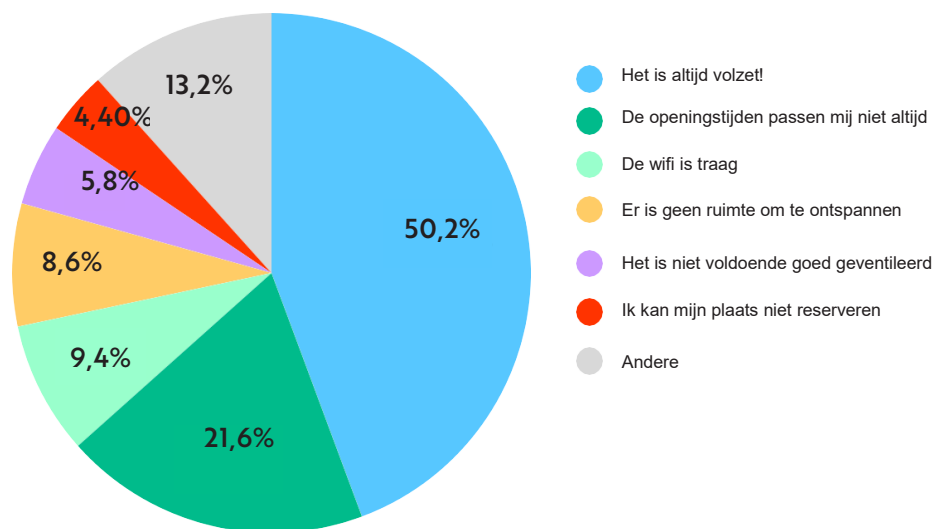
"Van de 1.077 respondenten maakt twee derde gebruik van de 'study spaces' tijdens blokperiodes en bijna de helft buiten de blokperiodes."

Resultaten van de online-enquête door ERU

Bronnen: Resultaat van de ERU-enquête, Study spaces 2020

Struikelblokken die studenten in study spaces ondervinden zijn: plaatsgebrek, te beperkte openingsuren en trage wifi. Ook het gebrek aan rust (en dus aan omkadering, toezicht in de studieplekken) is een belangrijk obstakel.

GRAFIEK 2 Grootste struikelblokken in de 'study spaces'

Bronnen: Resultaat van de ERU-enquête, Study spaces 2020

Brusselse aanbod op punt stellen

De studenten zijn over het algemeen vragende partij voor meer studieplekken. Voor 50% van de respondenten is het plaatsgebrek daar immers het grootste struikelblok. Er is ook vraag naar meer verscheidenheid en dan vooral naar ruimten die geschikt zijn voor groepswerk (of om online les te volgen). De voornaamste kenmerken van een goede 'study space' zijn volgens hen: **wifi, gratis toegang, rust en ruimere openingsuren.**

Om een beeld te hebben van het bestaande aanbod, verwachten de studenten informatie via e-mail, apps en sociale netwerken. De deelnemers aan de workshops in het kader van de studie kwamen tot de conclusie dat een intuïtieve, visuele en meertalige website die alle informatie in real time bundelt, zou moeten inspelen op die vraag.

Met het oog op een vlotte informatieverbreiding stellen de studenten voor aan het begin van het academiejaar een communicatiecampagne op te zetten, ook via de kanalen van de instellingen en via de docenten.

En voor het jongere publiek?

De studie onder leiding van de Cel Studentenleven van perspective.brussels focuste niet op de behoeften en verwachtingen van leerplichtigen. Uit waarnemingen op het terrein blijkt echter dat jongere leerlingen, vooral uit het middelbaar onderwijs, al enkele jaren hun intrek nemen in door hogeronderwijsstudenten frequent bezochte studieplekken, vooral in examenperiodes.

Tijdens de gezondheids crisis nam die nood aan werkplekken voor middelbare scholieren buiten de examenperiodes nog toe. Oorzaken daarvan waren de lockdown en de invoering van afstandsonderwijs en later hybride onderwijs, een combinatie van klassikaal en afstandsonderwijs. Een studie van de Koning Boudewijnstichting² zoomde in op die nood aan ruimten en op de uitrustingscriteria (vaste pc's of laptops, tablets, internetverbinding). Om aan die prangende behoeften tegemoet te komen, boden verschillende actoren plekken aan, soms ook voor leerlingen uit het lager en het hoger onderwijs.

Zo werden op gemeentelijk niveau plekken opengesteld in samenwerking met verenigingen (huiswerkscholen ...), de openbare sector (OCMW's, bibliotheken, openbare computerruimten...) en schooldirecties.

Voorbeelden van het aanbod aan werkplekken voor het jongere publiek zijn onder meer terug te vinden in een omzendbrief van de Federatie Wallonië-Brussel, die een overzicht bevat van alle toegankelijke plekken voor afstandsonderwijs met geschikt materieel en een degelijke internetverbinding³.

In de context van de gezondheids crisis stonden die werkruimten dus ook buiten de examenperiodes open voor schoolgaande jongeren. Ze waren bedoeld om les te kunnen volgen en niet alleen om te studeren.

Studentencommunicatie

De studenten die via individuele interviews werden bevraagd, verklaarden over het algemeen dat ze over te weinig informatie beschikken. Informatie over 'study spaces' krijgen ze vooral via mond-tot-mondreclame, e-mails/newsletters, de communicatiekanalen van hun onderwijsinstelling (sociale netwerken) en tot slot ook via opzoekingen op het internet. Maar om voorkeurskeuzes te kunnen maken, willen de studenten graag informatie ontvangen over het aanbod aan 'study spaces' via een centraal online platform en via e-mail. Communicatie op papier (flyers, posters) blijft evenwel belangrijk, vooral voor personen met beperkte toegang tot het internet.

2 De Koning Boudewijnstichting wijst erop dat de crisis reeds bestaande ongelijkheden aan het licht heeft gebracht en heeft verscherpt, met name wat betreft de ruimten waarover leerlingen al dan niet beschikken om hun huiswerk te maken en, a fortiori, afstandsonderwijs te volgen. Koning Boudewijnstichting, *Témoignages et leçons tirées du recours au numérique dans l'enseignement francophone pendant la crise du Covid 19 au printemps 2020*, Digitale publicatie, 2020, p. 19.

3 [http://www.enseignement.be/upload/circulaires/000000000003/FWB%20-%20Circulaire%207793%20\(8048_20201022_100019\).pdf](http://www.enseignement.be/upload/circulaires/000000000003/FWB%20-%20Circulaire%207793%20(8048_20201022_100019).pdf), geraadpleegd op 16 juni 2021.

Tijd voor actie

De resultaten van deze consultatieve en participatieve studie hebben geleid tot een actieprogramma dat bestaat uit 4 werkfiches. Die fiches zijn een tool om de bij de beheerders en/of studenten vastgestelde behoeften in kaart te brengen, de begunstigden en de actoren van de actie te identificeren, de uitvoeringspistes uit te stippelen, de gewenste actietermijn te bepalen en tot slot de rol van perspective.brussels te bepalen voor elke actie.

#1 Webplatform

Doel is een webplatform te creëren dat alle informatie over de 'study spaces' in het Brussels Gewest in real time bundelt.

Voor de gebruikers (studenten) zou het platform op termijn een bredere informatiewaai kunnen bieden, onder meer via links naar andere online bronnen met bijvoorbeeld examentips, planningtips, stage- en studentenjobaanbiedingen enzovoort. Voor de beheerders zou het platform kunnen uitgroeien tot een volwaardige networking- en uitwisselingstool.

De Cel Studentenleven heeft een overheidsopdracht uitgeschreven voor de oprichting van zo'n platform dat het aanbod monitort, en verwacht een eerste testfase in 2022.

#2 Tijdelijke 'study spaces'

De actie wil het pad effenen voor de oprichting van tijdelijke 'study spaces', om het aanbod uit te breiden en vastgoedleegstand - hoe kortstondig ook - positief te benutten. Er zijn twee mogelijke bezettingstypes: op middellange/ lange termijn (leegstaande kantoren, projecten on-hold, industriële ruimten enzovoort) en op zeer korte termijn (ruimten die buiten hun openingsuren inneembaar zijn, zoals scholen, eredienstplaatsen, theaters enzovoort). In dat verband zal een strategie worden ontwikkeld in overleg met het loket voor tijdelijke bezetting.

#3 Witboek

De derde aanbeveling betreft de publicatie van een referentiewerk, een 'toolkit' met richtsnoeren voor het openen en/of in stand houden van een 'study space'. Het doel is gewestelijke kwaliteitsnormen en -aanbevelingen vast te stellen. Het witboek zou de uitgelezen informatietool zijn voor organisaties die een 'study space' willen inrichten of hun bestaande aanbod willen aftoetsen aan de minimale kwaliteits- en comfortnormen voor studenten en beheerders. Het werk kan een detailoverzicht bevatten van de vereisten inzake toegang, ruimten en inrichting, minimale en aanvullende diensten, beheer en communicatie, evenals getuigenissen, ervaringsuitwisselingen en een lijst met tips en te vermijden valkuilen.

#4 Gewestelijk forum

De laatste actie betreft de jaarlijkse organisatie van een forum, type 'sessie studentenleven en study spaces', voor de promotie van de sector, informatie-uitwisseling en vergaring van collectieve intelligentie. Het evenement zou een springplank zijn voor ontmoetingen en partnerships tussen actoren (en hogeronderwijsinstellingen) met als doel het dienstenaanbod van de 'study spaces' af te stemmen op mogelijke nieuwe behoeften en opmerkingen van studenten, gedachten uit te wisselen over gemeenschappelijke thema's en knelpunten voor actoren, of feedback en nieuwe ideeën voor het digitale platform te sprokkelen.

BIJ DE STUDIE BETROKKEN SECTORACTOREN:

Hogeronderwijsinstellingen:

- > ERG
- > HE2B
- > EPFC
- > VUB
- > ULB
- > LUCA School of Arts

Openbare bibliotheken:

- > KBR
- > Muntpunt
- > Elsene, Brussel, Berchem, Ganshoren, Oudergem en Watermaal

Openbare actoren:

- > Gemeente Anderlecht, dienst Jeugd
- > Gemeente Vorst, Jeugd Informatie Ruimte - dienst Jeugd
- > Parapublieke vereniging 'Move'
- > Gemeente Sint-Joost, dienst Schoolinschakeling / Preventie
- > Gemeente Elsene, departement Onderwijs, Cultuur en Sport
- > Stad Brussel, Openbaar Onderwijs
- > OCMW 1000 Brussel, Studentencel
- > Citydev, Tijdelijke bezetting

Universiteitsbibliotheken:

- > Bibliothèque de sciences & technologies, ULB
- > Bibliotheek 2 Bergen Sint-Lukas KU Leuven

Verenigingen:

- > Brik
- > Cité de la Jeunesse
- > Tienerhuis van Sint-Gillis
- > GC Oudergem
- > N22 = netwerk van gemeenschapscentra

Privéondernemingen:

- > Regus
- > My Sherpa
- > Student Academy
- > VBO

Tot slot

Bij studenten in het hoger onderwijs is er duidelijk nood aan 'study spaces', en dat gaat hand in hand met bepaalde kwaliteitsverwachtingen. Het aanbod is er. Het is gevarieerd en de typologie van de plaatsen weerspiegelt de diversiteit van de actoren die ze beheren. Dat aanbod is echter niet altijd zichtbaar voor de primaire doelgroep, die zich potentieel ook uitbreidt tot een jonger publiek.

De coördinatie en pooling van 'study spaces' vertegenwoordigen een werk van lange adem dat zal toelaten alle hoofdrolspelers samen te brengen en de verschillende bestaande 'study spaces' toegankelijker te maken.

Naar aanleiding van de studie heeft het expertisecomité van de Cel Studentenleven de cel gevraagd de rol op zich te nemen van facilitator en begeleider van de verschillende acties, waaronder de creatie van een webplatform met informatie over de studieruimten, de eventuele opening van tijdelijke 'study spaces', de publicatie van een referentiewerk voor de beheerders van de studieruimten en de jaarlijkse organisatie van een forum voor de verschillende actoren.

Het tijdelijke of permanente karakter van de tijdens de gezondheids crisis ter beschikking gestelde ruimten, evenals de algemene behoeften van middelbare scholieren aan 'study spaces' in het Brussels Gewest en de redenen voor niet-gebruik, zouden gebaat zijn bij een grondigere studie vanuit het oogpunt van de pooling van collectieve voorzieningen, de ruimtelijke ordening en de schoolinschakeling, op alle onderwijsniveaus. Al die acties zullen deel uitmaken van het actieplan van de Cel Studentenleven en focussen op het belang van de studenten van het hoger onderwijs in Brussel.

BRONNEN

Enquête 'Blik op het studentenleven in Brussel',
perspective.brussels, 86 p. - 2020

Opdracht 'study spaces', Eindrapport, Rapport ERU, perspective.brussels, 85 pagina's, januari 2021

DE CEL STUDENTENLEVEN (CSL)

De CSL werd in april 2019 opgericht binnen het gewestelijk expertisecentrum voor territoriale ontwikkeling perspective.brussels. De Brusselse regering gaf de aanzet tot de oprichting van die cel omdat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) de grootste studentenstad van het land is, met ruim 100.000 studenten die les volgen in 50 instellingen verspreid over 14 van de 19 gemeenten van het Gewest. Het opdrachtenpakket van de Cel Studentenleven omvat: informatie verstrekken aan studenten, het BHG promoten als studentenstad, diensten en voorzieningen faciliteren en studenten bewustmaken van de gewestelijke uitdagingen. Het expertisecomité van de Cel Studentenleven staat in voor de opvolging en goedkeuring van de verschillende opdrachten van de Cel. Het is samengesteld uit vertegenwoordigers van het Nederlandstalig en Franstalig hoger onderwijs in Brussel, een lid van het kabinet van de minister-president en een vertegenwoordiger van het Studentenhuisvestingsplatform en van Brik.

Verantwoordelijke uitgever

Antoine DE BORMAN
Directeur-generaal van perspective.brussels,
Naamsestraat 59 – 1000 BRUSSEL.

De hier voorgestelde resultaten zijn louter informatief. Ze hebben geen juridisch karakter.

Overname van de inhoud is toegestaan met bronvermelding – © 2021 perspective.brussels